

17-18 жовтня 2013 року на базі Національного фармацевтичного університету відбулася науково-практична конференція «Сучасні проблеми біологічної хімії», присвячена 75-річчю кафедри біологічної хімії, 30-річчю кафедри патологічної фізіології НФаУ та 110-річчю видатного українського біохіміка, член-кореспондента АН України, доктора біологічних наук, професора Арона Михайловича Утевського.

З нагоди таких масштабних ювілеїв організатори влаштували для гостей форуму святкове відкриття: концертне відділення, де камерний оркестр «Fortunati» виконав кілька музичних етюдів з репертуару класичних та сучасних композиторів. На адресу ювілярів прозвучало чимало теплих побажань. Колеги приготували для організаторів конференції подарунки та сувеніри. Так, представники Запорізького державного медичного університету склали оду та вручили символічну козацьку булаву, а з Харківського національного медичного університету подарували витончені вази як символ невичерпності наукових знань.

Взяти участь у роботі конференції завітали науковці-біохіміки, патофізіологи, фармакологи з Харківського національного медичного університету, Харківської медичної академії післядипломної освіти, Інституту проблем ендокринної патології ім. В.Я.Данилевського (Харків), Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П.Комісаренка (Київ), Інституту геронтології ім. Д.Ф.Чеботарьова (Київ), Сумського державного університету, Харківського національного університету ім. В.Н.Каразіна, Одеського державного медичного університету, Запорізького державного медичного університету, Луганського державного медичного університету, Кримського державного медичного університету ім. С.І.Георгієвського, Харківської державної зооветеринарної академії, Державного наукового центру лікарських засобів (Харків), Белгородського державного національного дослідного університету (Росія). В цілому конференція зібрала близько 150 учасників.

На конференції було заслухано та обговорено 15 доповідей.

Підвищений інтерес учасників конференції викликала перша доповідь Олександра Васильовича Атамана, доктора медичних наук, професора, зав. кафедри фізіології і патофізіології з курсом медичної біології Сумського державного університету, присвячена актуальній проблемі молекулярно-генетичних механізмів кальцифікації артерій, яка є причиною гострого коронарного синдрому, ішемічного інсульту, артеріальної гіпертензії та аневризми артерій. Встановлені механізми ініціювання кальцифікації судинної стінки включають порушення організації і обміну еластину, активну генетично запрограмовану кальцифікацію та кальцифікацію, яка

залежить від апоптозу. У ході активної дискусії обговорювались питання клінічного взаємозв'язку між кальцифікацією судин та зниженням щільності кісткової тканини при остеопорозу.

У доповіді зав. кафедри топографічної анатомії та патологічної фізіології Харківської медичної академії післядипломної освіти професор Миколи Олексійовича Клименко був проведений аналіз сучасних поглядів на роль запалення в захворюваннях, які не є власне запальними: пухлини, атеросклероз та ІХС, нейродегенеративні захворювання. Зокрема, ймовірними ланками, що поєднують запалення і розвиток пухлин вважаються цитокіни хронічного запалення, тканинні стовбурові клітини, як мішені для мутагенів, пряма промоція геномної нестабільності в клітинах через продукцію активних форм кисню і азоту, індукція при запаленні експресії ЦОГ-2. З іншого боку, в останні роки показано, що запалення обов'язково є ключовим елементом мікрооточення пухлин, які епідеміологічно із запаленням не пов'язані.

Від Белгородського державного національного дослідницького університету з привітанням виступив керівник Центру доклінічних та клінічних досліджень, зав. кафедри фармакології і фармацевтичних дисциплін, професор Покровський Михайло Володимирович, який підкреслив значимість наукової співпраці з НФаУ, розповів, що планується подальший розвиток програм з наукових розробок та їх впровадження у практичну медицину. Покровський М.В. представив результати багаторічних досліджень з проблеми фармакологічної корекції ендотеліальної дисфункції за допомогою ферменту аргінази 2.

Співробітник Інституту геронтології ім. Д.Ф.Чеботарьова (Київ), Савіцька Д.В. запропонувала тему дослідження структурних особливостей та апоптотичних змін сенсомоторної кори мозку щурів різного віку після експериментальної черепно-мозкової травми та генної терапії плазмідною, що несе ген апоЕ3, у комплексі з катіонними ліпосомами.

У доповіді Федосова М.І. з Кримського державного медичного університету ім. С.І. Георгієвського висвітлено патогенетичне обґрунтування ефективності медикаментозної корекції експериментального реперфузійного синдрому поєднаним застосуванням інгібіторів протеолізу і антиоксидантів.

Найбільшу зацікавленість в учасників викликали доповіді організаторів конференції про історію становлення та науково-педагогічні досягнення кафедр-ювілярів.

Зав. кафедри патологічної фізіології НФаУ, доктор медичних наук, професор Кононенко Надія Миколаївна доповіла про 30-річний славетний шлях розвитку педагогічного потенціалу та наукової школи кафедри патологічної

фізіології, яка була організована при участі доктора медичних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки, заслуженого професора НФаУ Березнякової Алли Іллівни. За багаторічний період на кафедрі захищено 11 докторських та 34 кандидатських дисертації, розроблено комплекти навчально-методичної літератури з патологічної фізіології українською, російською та англійською мовами. Викладачі кафедри також приймали участь у створенні національного підручника з патологічної фізіології.

Професор Кононенко Н.М. наголосила, що сьогодні на кафедрі існує дві потужні наукові школи патофізіологів та фармакологів, завдяки чому постійно розширюється та поглиблюється тематика наукових досліджень, відкриваються нові перспективи. Також доповідач привернула увагу слухачів дискусійним питанням щодо сучасних тенденцій розвитку патофізіології як навчальної дисципліни, яку необхідно постійно наповнювати новітніми науковими фактами, передусім з молекулярної патології, та широко використовувати прийоми дидактики з метою полегшення засвоєння студентами складного навчального матеріалу.

У доповіді, присвяченій 75-річчю кафедри біологічної хімії НФаУ, зав. кафедри біологічної хімії, професор Загайко Андрій Леонідович зробив акцент на значенні біохімії для людства як однієї з теоретичних і практичних основ медицини, фармації, біотехнології, генної інженерії та інших галузей, розповів про історію та сьогодення кафедри. Також велику увагу професор Загайко А.Л. приділив діяльності видатного вченого-біохіміка, засновника кафедри біохімії, член-кореспондента АН України, доктора біологічних наук, професора Арона Михайловича Утевського.